

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Kristýny Homolové „*Hudební svět indiánské hudby v České republice. Případ pražské kapely Walden Singers.*“. Praha, Fakulta humanitních studií UK 2020, 70 s.

Kristýna Homolová si ve své bakalářské práci klade za cíl porozumět tomu, „[j]ak je indiánská hudba praktikována v prostředí České republiky/Prahy“ (s. 14). Svůj výzkum ukotvuje v diskurzu etnomuzikologie/hudební antropologie s využitím konceptů hudby jako kultury (Merriem) a soundscapes/hudebních světů (Shelemay/Jurková). Metodologicky je práce založena na etnografickém výzkumu s důrazem na polostrukturovaná interview, doplněném o analýzu produkovaného zvuku.

Kapitola věnovaná teoretickému ukotvení (s. 8-13) primárně představuje zmiňovaný Merriemův tříslůžkový model hudby jako kultury, který následně autorce slouží k analýze produkce indiánské hudby pražskou kapelou Walden Singers, aplikovaný na koncept soundscapes/hudebních světů. Vedle nich autorka v této kapitole vymezuje vztah hudby a identity dle Turina chápané jako soubor situačně z významňovaných habitů. Poslední dvě části této kapitoly autorce slouží k vymezení konceptu euroindiánství jako specifické formy hobbysmu (Taylor, Hlúšek) a indiánské hudby (Nettl) produkované v evropských podmínkách (Watchman), resp. v rámci českého prostředí (Bridges, Pecl, Telenská). Ačkoliv je tato kapitola relativně stručná, poskytuje autorce teoretický aparát pro empirické šetření v rámci etnografického výzkumu.

Jeho postup, včetně proměn tématu výzkumu, je popsán v kapitole následující (s. 13-18). V ní autorka představuje průběh svého etnografického výzkumu, který probíhal s přestávkami po dobu tří let, jako kombinace zúčastněného pozorování s polostrukturovanými interview, na něž autorka v práci klade největší důraz. To je možná trochu na škodu, protože data získaná zúčastněným pozorováním přináší v rámci empirické části práce ta nejzajímavější zjištění (viz např. systém domluvených znamení při hraní tzv. *trick songs* na s. 39). Jednotlivé metodologické kroky výzkumu jsou popsány přehledně a systematicky a splňují standardní požadavky kladené na metodologii kvalitativního výzkumu. Z hlediska etiky bych chtěl autorku pochválit za využití aktérské validizace závěrů výzkumu.

Jádro práce představuje čtvrtá kapitola (s. 19-62), rozdělená celkem na 6 podkapitol. V první z nich (s. 19-22) autorka představuje kapelu a její jednotlivé členy, společně s její stručnou historií a zaměřením na tzv. severní (préríjní) styl.

V druhé podkapitole (s. 22-33) autorka představuje praktikování indiánské hudby v Merriemově tříslůžkovém modelu (chování, významy a zvuk). V ní se věnuje materiálním podmínkám produkce hudby (4.2.1), vztahu zvuku a pohybu (4.2.2) struktury kapely (4.2.3), technice zpěvu (4.2.4), významům příkladným hudbě (4.2.5) a popisu produkovaného zvuku (4.2.6). Na tuto podkapitulu integrálně navazuje podkapitola následující (s. 33-41) věnující se taneční slavnosti powwow jako události, v níž dochází k produkci indiánské hudby a tím i ustanovování hudebního světa indiánské hudby v České republice v největší míře.

Vedle hlavní výzkumné otázky se autorka zaměřila také na zodpovězení tří dalších podotázek, jimž se věnují podkapitoly následující. Čtvrtá (s. 41-55) se zabývá otázkou „Jak se lidé, kteří tuto hudbu provozují, identifikují s indiánstvím?“ (s. 14). Autorka v ní produkci indiánské hudby začleňuje do širšího kontextu zájmu o indiánské kultury, ať již historické či současné, a ukazuje, jak se s produkcí indiánské hudby pojí takové praktiky jako stylové táboření ve stylu *living history*, výroba replik indiánských předmětů nebo poslech indiánské hudby.

V páté podkapitole (s. 55-57), věnující se podotázce „Odkud [hudebníci] čerpají inspirační zdroje a jak s nimi ve své produkci zacházejí?“ (s. 14), představuje autorka jednak kategorizaci

inspiračních zdrojů a jednak jejich proměnu s ohledem na historický vývoj politické situace zemí tzv. Východního bloku a globální vývoj technologický.

Poslední šestá podkapitola (s. 57-62) se snaží zodpovědět podotázku „Jaký důraz kladou [hudebníci] ve své praxi na autenticitu produkované hudby?“ (s. 14). V ní autorka dochází ke zjištění, že v produkci indiánské hudby se významně prolínají dvě rozdílné konceptualizace autenticity.

Přes předchozí jednoznačně pozitivně laděné odstavce se empirické části nevyhnuly ani některé nedostatky. Prvním z nich je malé využití teorie k interpretaci empirických zjištění nad rámec samotné strukturace empirických dat podle Merriemova tříložkového modelu, snad jen s výjimkou podkapitoly věnované autenticitě. To se autorka snaží napravit v závěru (s. 63-66), nicméně i zde je teorie využita pouze deskriptivně, nikoliv analyticky. Zcela nevyužit je např. koncept soundscapes/hudebních světů, jehož existenci závěr (stejně jako teorie) pouze konstatuje.

S tímto problémem se pojí absence interpretace empirických zjištění, resp. v práci prezentovaných dat. Autorka sice svá tvrzení spolehlivě argumentuje s využitím dat (nejčastěji úryvků rozhovorů), nicméně tato tvrzení jsou v drtivé většině případů pouze reformulací tvrzení samotných informátorů. Výjimku v tomto ohledu tvoří podkapitola věnovaná inspiračním zdrojům, v níž autorka z dat abstrahovala zmíněné typologie. To, společně se zmíněným větším užitím teorií, dodává práci (zbytečně) deskriptivní charakter, ačkoliv vytvořená data nabízí slušný interpretační potenciál.

Nic zásadního však práci nelze vytknout po stránce formální. Autorka dobře pracuje s literaturou i samotnými daty, spolehlivě odkazuje na použité zdroje a text je v celku prost většího množství gramatických i stylistických chyb. Text vhodně doplňuje několik autorčiných fotografií, jejichž seznam autorka uvádí na s. 70. Drobné připomínky lze mít k seznamu použitých zdrojů, čítajícím 37 titulů, na s. 66-69, který není vždy důsledně shodně formátován. Zatímco obvykle jsou názvy jednotlivých titulů uvedené kurzívou, u některých titulů jsou použity kapitálky. Podobně není sjednoceno užití křestního jména či pouze iniciál u autorů publikací.

I přes zmiňované nedostatky se domnívám, že práce splňuje požadavky kladené na absolventskou práci a přináší některá zajímavá zjištění. Doporučuji ji proto k obhajobě a navrhuji hodnocení **velmi dobře**.

Pro následnou diskuzi nabízím následující otázky:

1. Nakolik lze Walden Singers chápat jako svébytnou entitu a nakolik individuální aktéry? V jakých ohledech vypovídá práce o Walden Singers a v jakých o jejich jednotlivých členech?

2. Jak nahlížení produkce indiánské hudby jako soundscape/hudebního světa ovlivnilo empirická zjištění a závěry? Jaké teoretické/epistemologické důsledky mělo či mohlo mít užití tohoto konceptu v práci?

V Praze 12. 8. 2020

Mgr. Martin Heřmanský, Ph.D.